

Concluziile avocatului general în cauzele conexe C-154/15 Francisco Gutiérrez Naranjo/Cajasur Banco S.A.U., C-307/15 Ana María Palacios Martínez/Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA și C-308/15 Banco Popular Español SA/Emilio Irlés López și Teresa Torres Andreu

Presă și informare

În opinia avocatului general Mengozzi, limitarea în timp a efectelor nulității clauzelor „prag”, introduse în contractele de credit ipotecar în Spania, este compatibilă cu dreptul Uniunii

Implicațiile macroeconomice legate de amploarea utilizării acestor clauze justifică, printre altele, această limitare

În Spania, multe persoane fizice au inițiat împotriva unor instituțiilor financiare proceduri judiciare prin care solicitau să se constate că clauzele „prag” introduse în contractele de credit ipotecar încheiate cu consumatorii aveau un caracter abuziv și, prin urmare, nu creau obligații pentru consumatori. Clauzele în discuție prevăd că, chiar dacă rata dobânzii devine inferioară unui anumit nivel (sau „prag”) definit în contract, consumatorul trebuie să continue să plătească dobânzi minime echivalente cu acest prag fără a putea beneficia de o rată a dobânzii inferioară acestuia.

Prin hotărârea din 9 mai 2013, Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania) a calificat clauzele „prag” ca fiind abuzive, având în vedere că consumatorii nu fuseseră informați în mod adecvat cu privire la sarcina economică și juridică pe care aceste clauze le-o atribuiău. Totuși, Tribunal Supremo a hotărât să limiteze efectele în timp ale deciziei de constatare a nulității clauzelor amintite, astfel încât aceasta să producă efecte numai pentru viitor, începând de la data pronunțării hotărârii menționate anterior.

Consumatori afectați de aplicarea acestor clauze solicită restituirea sumelor pe care pretind că le-au plătit în mod nejustificat instituțiilor financiare de la data încheierii contractelor lor de credit. Sesizat cu aceste cereri, Juzgado de lo Mercantil n° 1 Granada (Tribunalul Comercial nr. 1 din Granada, Spania) și Audiencia Provincial de Alicante (Curtea Provincială din Alicante, Spania) solicită Curții de Justiție să stabilească dacă limitarea efectelor deciziei de constatare a nulității la data pronunțării hotărârii Tribunal Supremo este compatibilă cu directiva privind clauzele abuzive¹, dat fiind că, potrivit acestei directive, astfel de clauze nu creează obligații pentru consumatori.

În concluziile sale de astăzi, avocatul general Paolo Mengozzi constată că directiva nu vizează armonizarea sancțiunilor aplicabile în cazul recunoașterii caracterului abuziv al unei clauze contractuale și, prin urmare, nu impune statelor membre să prevadă nulitatea retroactivă a unei astfel de clauze.

De asemenea, avocatul general arată că directiva nu stabilește condițiile în care o instanță națională este abilitată să limiteze efectele deciziilor de constatare a caracterului abuziv al unei clauze contractuale. În consecință, revine ordinii juridice interne a statelor membre sarcina să prevadă aceste condiții, sub rezerva respectării principiilor echivalenței și efectivității dreptului Uniunii.

¹ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

În ceea ce privește principiul echivalenței², avocatul general subliniază că Tribunal Supremo nu limitează efectele în timp ale deciziilor sale numai în litigiile privind dreptul Uniunii. Dimpotrivă, este cert faptul că această instanță a utilizat deja o asemenea posibilitate în litigii pur interne.

În ceea ce privește principiul efectivității³, avocatul general consideră că, întrucât constituie o sancțiune care are un efect disuasiv în privința vânzătorilor sau a furnizorilor, interdicția utilizării clauzelor „prag” începând de la 9 mai 2013 și obligația restituirii sumelor încasate în mod nejustificat începând de la această dată contribuie la realizarea obiectivelor urmărite de directivă.

În plus, avocatul general recunoaște că, la data pronunțării cu privire la efectele în timp ale hotărârii sale, o instanță națională supremă poate pune în balanță protecția consumatorilor cu implicațiile macroeconomice legate de utilizarea clauzelor „prag”. În acest context, avocatul general consideră că, în mod excepțional, implicațiile amintite pot justifica limitarea în timp a efectelor nulității unei clauze abuzive fără ca echilibrul în relația dintre consumator și vânzător sau furnizor să fie rupt.

În aceste condiții, avocatul general propune Curții să declare că **limitarea în timp a efectelor nulității clauzelor „prag”**, incluse în contractele de împrumut ipotecar în Spania, **este compatibilă cu directiva**.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

² Principiul echivalenței impune ca o normă de procedură națională să se aplice fără distincție atât acțiunilor întemeiate pe încălcarea dreptului Uniunii, cât și celor întemeiate pe nerespectarea dreptului intern care au un obiect și o cauză asemănătoare.

³ Principiul efectivității impune ca o normă de procedură națională să nu facă imposibilă sau excesiv de dificilă aplicarea dreptului Uniunii.